Koop roerende zaken

Geschillencommissie Voertuigen 14 november 2008
Dossiernr. VOE08-0307
(Zie de noot onder deze uitspraak.)

- *inruil tweedehandsauto*
- *non-conformiteit ingeruilde auto*
- *aansprakelijkheid consument-verkoper*
- *deskundigheid koper (garage)*

Onderwerp van het geschil

Het geschil vloeit voort uit een op 5 april 2008 tussen partijen tot stand gekomen overeenkomst. De consument heeft zich daarbij verplicht tot het leveren van een Citroën Berlingo tegen de daarvoor door de ondernemer te betalen prijs van € 4075.
De levering vond plaats op of omstreeks 11 april 2008.

Standpunt van de consument

Op 5 april 2008 ben ik met de ondernemer overeengekomen dat ik mijn Citroën Berlingo bij hem zou inruilen tegen een Peugeot 306. Voor mijn Citroën zou ik € 4075 terugkrijgen, hetgeen betekende dat ik nog € 1250 moest bijbetalen voor de Peugeot. Op 11 april 2008 kon ik mijn nieuwe auto komen ophalen. Ik had alle benodigde papieren al gekregen toen de autoverkoper terugkwam om te zeggen dat er iets met de Citroën aan de hand was. Hij was kapot en de reparatie die tussen de € 600 en € 750 zou gaan bedragen, moest ik betalen, aldus de verkoper. Dit wist ik niet en was ook niet volgens afspraak, aangezien er op de koopovereenkomst een ander bedrag was afgesproken. Daarom heb ik tegen de ondernemer gezegd [het] hier niet mee eens te zijn en niet van plan te zijn extra te gaan betalen. Er werd mij toen gevraagd om de kentekenbewijzen van mijn nieuwe auto terug te geven om een kopie te maken. Later bleek dat de ondernemer dat vroeg om het kentekenbewijs deel III van de Peugeot achter te houden. Ook had ik al de twee autosleutels van mijn nieuwe auto in mijn handen. De ondernemer vroeg mij de sleutels terug om aan de overkant even te gaan tanken. Daarop hield hij echter één sleutel achter. Ik kon mijn nieuwe auto wel meenemen, maar er werd erbij verteld dat ik één sleutel, het kentekenbewijs deel III en de mij door de ondernemer beloofde twee gratis Eftelingkaarten pas zou kunnen ophalen als ik de reparatiekosten had betaald. Op 14 april 2008 kreeg ik een reparatierekening binnen van € 599,99 voor het vervangen van de koppakking.

Ter zitting heeft de consument verder nog – in hoofdzaak – het volgende aangevoerd.

Op het moment van aflevering heb ik een goedlopende auto bij de ondernemer neergezet. Van een defect was ik mij dan ook niet bewust. Wel had ik al eerder ruitenvloeistof geroken.

De consument verlangt dat de ondernemer haar in het bezit stelt van de sleutel en het kentekenbewijs deel III van de Peugeot en de beloofde twee gratis Eftelingkaarten.

Standpunt van de ondernemer

De consument koopt bij ons een Peugeot waarbij zij haar Citroën Berlingo bij ons inruilt. Bij het taxeren van de Citroën is aan haar gevraagd of deze technisch in goede staat was en het antwoord was ja. Bij de aflevering gaan wij naar de Citroën toe om deze achterom te rijden. Tot onze verbazing staat de temperatuurmeter in het rood en blijkt de auto te stotteren, waarop onze werkplaats de diagnose stelt dat de koppakking lek was. Dit hebben wij vervolgens aan de consument verteld en haar een document laten tekenen waarin stond dat zij de reparatiekosten zou betalen, omdat wij de Peugeot anders niet zouden afleveren. Wij hebben de auto na veel heen en weer gesteggel pas afgeleverd nadat door ons de reservesleutel en kentekenbewijs deel III zijn ingenomen, omdat de consument niet direct kon betalen.

Beoordeling van het geschil

De commissie heeft het volgende overwogen.

Naar de commissie begrijpt, draait de kern van het geschil tussen de consument en de ondernemer om de vraag of de ondernemer gerechtigd is de sleutel en het kentekenbewijs deel III van de Peugeot en de beloofde twee gratis Eftelingkaarten pas aan de consument te verstrekken, nadat deze de reparatiekosten ter zake de kapotte koppakking van de Citroën aan de ondernemer heeft voldaan.

Daarvoor dient allereerst de vraag te worden beantwoord of de consument überhaupt gehouden is de reparatiekosten van de defecte koppakking aan de ondernemer te betalen. Hierbij staat voorop dat de Citroën aan de tussen de consument en ondernemer gesloten overeenkomst moet beantwoorden. De Citroën beantwoordt niet aan de overeenkomst indien zij, mede gelet op de aard van de zaak en de mededelingen die de verkoper – dat wil in dit geval zeggen de consument – over de zaak heeft gedaan, niet de eigenschappen bezit die de koper – in dit geval de ondernemer – op grond van de overeenkomst mocht verwachten. Als enerzijds gesteld en anderzijds niet bestreden staat in casu vast dat de ondernemer bij het taxeren van de Citroën aan de consument heeft gevraagd of deze technisch in goede staat was en het antwoord van de consument daarop 'ja' was. De ondernemer mocht derhalve op grond van de overeenkomst verwachten dat de Citroën bij aflevering technisch in goede staat zou zijn. Nu dat naar het oordeel van de commissie niet het geval was, is de consument gehouden de herstelkosten aan de ondernemer te vergoeden.

Aangezien de consument aan de ondernemer had aangegeven de op haar rustende verplichting tot vergoeding van de herstelkosten niet te willen nakomen, althans zich daartoe niet gehouden te voelen, is de ondernemer bevoegd de nakoming van zijn verbintenissen, waaronder

de aflevering van de Peugeot (deels) op te schorten, voor zover de niet-nakoming aan de zijde van de consument deze opschorting rechtvaardigt. De commissie is van oordeel dat de ondernemer in het onderhavige geval, door het niet-nakomen door de consument van de op haar rustende verplichting tot vergoeding van de herstelkosten ter zake de koppakking, bevoegd is de afgifte van de sleutel en het kentekenbewijs deel III van de Peugeot en de beloofde twee gratis Eftelingkaarten aan de consument op te schorten totdat de consument de litigieuze rekening ad € 599,99 aan de ondernemer heeft voldaan.

NOOT

Bij de tussen de consument en de ondernemer gesloten overeenkomst ruilt de consument tegen bijbetaling zijn oude auto in voor een nieuwe auto. De overeenkomst moet worden gezien als een gemengde overeenkomst van consumentenkoop en ruil: op de door de consument *gekochte* auto is de consumentenkoopregeling onverkort (dwingendrechtelijk) van toepassing. Ten aanzien van de door hem ingebrachte auto moet de consument volgens art. 7:50 BW als de *verkoper* worden gezien; op deze 'verkoop' zijn de koopregels eveneens van toepassing, zij het alleen voor zover partijen daar niet van zijn afgeweken, maar zijn de bijzondere regels voor de consumentenkoop niet van toepassing. Dat betekent wel dat de vraag of de ingeleverde auto aan de overeenkomst beantwoordt, moet worden beantwoord aan de hand van art. 7:17 BW. De geschillencommissie zet haar beoordeling nadrukkelijk in de sleutel van non-conformiteit, zoals tot uitdrukking gebracht in art. 7:17 lid 2 BW: de oude auto 'beantwoordt niet aan de overeenkomst indien zij, mede gelet op de aard van de zaak en de mededelingen die de verkoper – dat wil in dit geval zeggen de consument – over de zaak heeft gedaan, niet de eigenschappen bezit die de koper – in dit geval de ondernemer – op grond van de overeenkomst mocht verwachten'. Zij stelt in dit verband vast dat de consument bevestigend heeft geantwoord op de vraag van de ondernemer of de auto technisch in goede staat was. Zij concludeert vervolgens dat de ondernemer *derhalve* op grond van de overeenkomst mocht verwachten dat deze auto bij aflevering technisch in goede staat zou zijn, wat evenwel niet het geval was.

De geschillencommissie gaat daarmee naar mijn mening veel te kort door de bocht: zij laat geheel onbesproken of *deze* koper– die een professionele partij is en zelf van de verkoop van auto's haar bedrijf maakt – op de mededeling van de consument mocht vertrouwen. Rustte op het garagebedrijf niet een onderzoeksplicht om (al was het maar oppervlakkig) te onderzoeken of de auto van de consument nog wel in orde was? Had de koper niet door een kort onderzoek al op het moment van de contractsluiting kunnen zien dat de koppakking lek was – zoals kennelijk wel mogelijk was op het moment van aflevering? Art. 7:17 lid 5 BW brengt immers mee dat de koper geen beroep op non-conformiteit kan doen indien hij het gebrek ten tijde van de contractsluiting kende of *behoorde* te kennen. Het lijkt mij dat juist van een professioneel garagebedrijf een dergelijk onderzoek kan worden gevergd, en dat een dergelijke koper ook niet te goeder trouw kan afgaan op een geruststellende, maar verder niet onderbouwde mededeling van de verkoper, die deze deskundigheid in de regel juist ontbeert.

Prof. mr. M.B.M. Loos